کلام نور

دشنام دادن به مومن فسق است، و جنگیدن با او کفر، و احترام مالش، چون احترام خونش است.

امام علی(ع)

اخبار

رژیم صهیونیستی به دنبال خدشه‌دار کردن امنیت ایران است

رئیس سابق کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: نوعی فروپاشی را در رژیم صهیونیستی ملاحظه می‌کنیم؛ به‌همین خاطر نتانیاهو به دنبال یک حادثه آفرینی جدید است که افکار عمومی داخلی این رژیم را منحرف کند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، علاءالدین بروجردی در خصوص کشف تیم‌های تروریستی وابسته به رژیم صهیونیستی در ایام محرم در کشورمان گفت: واضح است که آمریکا و رژیم صهیونیستی به عنوان دشمنان قسم خورده جمهوری اسلامی ایران از هیچ تلاشی برای ضربه زدن به کشورمان به ویژه در امنیت پایدار فرو گذار نیستندوی افزود: امنیت پایداری کشور با هزینه هنگفت خون صدها شهید حفظ امنیت که به طور لحظه‌ای در تلاش هستند به‌دست آمده است.این نماینده ادوار مجلس با تاکید بر بی‌نتیجه بودن تلاش‌های دشمنان در چند دهه گذشته اظهار داشت: آمریکا و رژیم صهیونیستی به دنبال خدشه‌دار کردن امنیت پایدار کشور هستند. هرچند تلاش‌هایی که در طول چند دهه گذشته صورت گرفته عملاً بی‌نتیجه بوده و جمهوری اسلامی ایران علی رغم همه تحریم‌های ظالمانه و تحمیلی توانسته پیشرفت کرده و به فناوری‌های نوین جهانی دست پیدا کندرئیس کمیته سیاسی مجمع بیداری اسلامی در ادامه بیان داشت: آمریکایی‌ها و رژیم صهیونیستی احساس می‌کنند که در مصاف با جمهوری اسلامی ایران قافیه را باخته‌اند. آنها در عراق، سوریه، یمن، افغانستان و کل منطقه شکست خورده‌اند. آنان در تمام کشورهای منطقه که سرمایه‌گذاری صدها میلیارد دلاری کرده‌اند، عملاً به نتیجه نرسیدند و چون می‌دانند که امنیت پایدار مهم‌ترین رکن پیشرفت در هر کشوری است، از این رو از همه توانمندی‌های خود برای خدشه‌دار کردن این امنیت پایدار استفاده می‌کنند.بروجردی با اشاره به شرایط نابسامان رژیم اشغالگر قدس در داخل خود گفت: در داخل رژیم صهیونیستی شاهد یک فروپاشی آرام هستیم. با توجه به مجموعه سیاست‌های نخست وزیر این رژیم و تغییری که در قوانین قضائی می‌خواهد بوجود آورد، شاهد مخالفت‌های گسترده مردم در سرزمین‌های اشغالی هستیم؛ بنابراین نوعی از هم گسستگی و فروپاشی را در رژیم صهیونیستی ملاحظه می‌کنیم به‌همین خاطر نتانیاهو به دنبال یک حادثه آفرینی جدید است که افکار عمومی را از درون وضعیت به هم ریخته این رژیم منحرف کند.

مخالفت با قرآن، مخالفت با عقلانیت است

مراسم تکریم قرآن کریم و محکومیت اهانت به این کتاب مقدس در برخی کشورهای غربی شامگاه عاشورای حسینی با حضور عزاداران و نمازگزاران در محل مسجد خاتم الانبیا مسکو برگزار شد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا ، کاظم جلالی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه در سخنانی در این مراسم اعلام کرد: قرآن کریم همواره در حال دعوت به تفکر و تعقل است، مخالفت با قرآن، مخالفت با عقلانیت است. قرآن مکررا ناباوران را به تحدی دعوت کرده است و می‌گوید « اگر باور ندارید که این قرآن سخن خدا باشد و کلمات آن را شما ساخته و پرداخته دست بشر است، هر آینه آزمایش آن آسان است ،سخن‌دانان و سخن‌وران خود را وادارید تا در این راستا نیروی خود را به کار گیرند و سخنی هم چون قرآن، زیبا و شیوا، محکم و استوار، و حکمت‌دار، بسازند و ارائه دهند.، اگر می‌توانید یک سوره همچون قرآن بیاورید، اگر نمی‌توانید یک آیه همانند آیات قرآن بیاورید. ولی هرگز چنین اقدامی نتوانید کرد، زیرا به خوبی می‌دانید که قرآن همانند سخن بشر نیست.» و البته کشورهای غربی بدانند که نمیتوانند با این دست از اقدامات ما را وادار به واکنش های غیرعقلانی کنند. وی در ادامه افزود: ما درک می‌کنیم آنها قصد دارند با این اقدامات خبیثانه ما را وارد توطئه دیگری کنند که به خوبی از آن آگاهیم. اما رهبری خردمند ما در ایران اسلامی و علمای دین مبین اسلام در کشورهای اسلامی کاملا با چشمانی ناظر و دانا شرایط را رصد و هوشمندانه نسبت به اینگونه اعمال و رفتار تصمیم می‌گیرند. جلالی تصریح کرد: پلیس سوئد ادعا می‌کند متقاضیان زیادی در این کشور برای آتش زدن قرآن وجود دارد، اگر صادقانه ادعا می‌کنند که البته ما در صداقت آنها شک داریم، خب چرا جامعه را به این سمت و سو هدایت می‌کنید که تقاضا برای اهانت به کتب مقدس وجود دارد. اگر استدلال و یا منطقی دارید، اعلام کنید. مشخص شد تمام شعارهایی که آنها در موضوع تفکر و عقلانیت و آزادی مطرح می‌کنند تهی است و هیچ محتویی پشتوانه آنها نیست. سفیر جمهوری اسلامی ایران در روسیه تاکید کرد: ما در شب شام غریبان امام حسین علیه السلام با قرآن کریم بیعت می‌کنیم، ما همواره لبیک یا حسین و لبیک یا قرآن را بر قلب و زبان داریم و تا زمانی که این معرفت، عقلانیت و خردمندی در جوامع اسلامی ما حاکم باشد، این دست از اقدامات راه به جایی نخواهد برد.

دبیر ستاد انتخابات کشور جزئیات پیش ثبت‌نام انتخابات مجلس شورای اسلامی را اعلام کرد.

به گزارش زمان به نقل ازصداوسیما، محسن اسلامی گفت: متقاضیان این پیش‌ثبت‌نام باید با مراجعه به پنجره واحد خدمات وزارت کشور، به نشانی keshvar.moi.ir از لینک «ثبت درخواست متقاضیان داوطلبی در انتخابات دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی» برای بارگذاری و ثبت مدارک و اطلاعات استفاده کنند. به گفته دبیر ستاد انتخابات کشور لینک ورود به سامانه پیش‌ثبت‌نام از ۱۶ مرداد فعال خواهد شد. اسلامی تأکید کرد که مهلت پیش ثبت نام ۷ روز است، شرح است: به اطلاع احزاب وگروه‌های سیاسی که در موعد قانونی طبق اساسنامه مصوب خود، مجامع عمومی و انتخابات شورای مرکزی و بازرسین و دبیرکل را برگزار نکرده‌اند و در مهلت تعیین شده در جلسه شورای مرکزی احزاب با معاون محترم سیاسی منتهی به خرداد ماه سال‌جاری هم اقدامی انجام نداده‌اند، می‌رساند: مستند به مفاد قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی مصوب ۱۳۹۴ به ویژه بندهای ماده (۱۱) قانون (وظایف و اختیارات کمیسیون احزاب) و ماده (۲۰) که تصریح می‌کند: «فعالیت احزاب در موارد زیر خاتمه می‌یابد: ۳ توقیف پروانه فعالیت احزاب از سوی کمیسیون احزاب در موارد زیر و معرفی آنها به دادگاه ذی‌صلاح جهت انحلال: عدم اجرای اساسنامه حزب برای تشکیل ارکان حزب در طول مدت دو سال متوالی» و با عنایت به: تاکید اعضای کمیسیون فراقوه‌ای احزاب بر ضرورت برگزاری به موقع مجامع عمومی و انتخابات شورای مرکزی احزاب، جهت تعیین تکلیف احزاب قانونی برای برگزاری انتخابات نمایندگان دبیران کل احزاب در کمیسیون، مطابق مصوبه جلسه ۱۴۰۲/۴/۲۷ کمیسیون، احزاب مورد اشاره حداکثر تا پایان شهریور ماه سال‌جاری فرصت دارند نسبت به برگزاری مجمع عمومی یا هماهنگی دبیرخانه کمیسیون اقدام کنند. بدیهی است این آخرین مهلت برگزاری مجمع عمومی است و پس از آن کمیسیون احزاب تصمیم مقتضی را اتخاذ خواهد کرد.

احزاب تا آخر شهریور برای برگزاری مجمع عمومی فرصت دارند کمیسیون ماده ۱۰ قانون «فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته شده» در اطلاعیه‌ای اعلام کرد پایان شهریور امسال، آخرین فرصت برای احزابی است که مجمع عمومی خود را برگزار نکرده‌اند. بر اساس این گزارش، متن اطلاعیه کمیسیون ماده ۱۰ قانون «فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته شده» بدین شرح است: به اطلاع احزاب وگروه‌های سیاسی که در موعد قانونی طبق اساسنامه مصوب خود، مجامع عمومی و انتخابات شورای مرکزی و بازرسین و دبیرکل را برگزار نکرده‌اند و در مهلت تعیین شده در جلسه شورای مرکزی احزاب با معاون محترم سیاسی منتهی به خرداد ماه سال‌جاری هم اقدامی انجام نداده‌اند، می‌رساند: مستند به مفاد قانون نحوه فعالیت

مدیرکل آموزش قوه قضاییه خبر داد:

تنظیم دستورالعمل جدید تبدیل وضعیت قضات

مدیرکل آموزش قوه قضاییه از تنظیم دستورالعمل جدید تبدیل وضعیت قضات رسمی-آزمایشی به رسمی-قطعی خبر داد. به گزارش زمان به نقل ازمعاونت منابع انسانی قوه قضاییه، مهدی جوهری با بیان اینکه جلسات متعددی با حضور کارشناسان امر در خصوص تدوین و تنظیم این شیوه نامه برگزار گردید، عنوان کرد: در این جلسات شماری از مواد شیوه نامه توسط کارگروهی متشکل از اداره کل کارگزینی قضات، معاونت ارزشیابی دادسرای انتظامی قضات، مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه، مشاور معاون محترم منابع انسانی قوه قضاییه و جمعی از کارشناسان معاونت منابع انسانی قوه قضاییه مورد بررسی قرار گرفت. جوهری گفت: این شیوه نامه به صورت روند نما با هدف انتظام و شفافیت بخشیدن به روند فرایندهای تبدیل وضعیت قضات رسمی-آزمایشی به قطعی- رسمی تنظیم گردید و با موافقت آقای الفت معاون محترم منابع انسانی و امور فرهنگی قوه قضاییه وارد فاز اجرایی می گردد. مدیرکل آموزش قوه قضاییه با اشاره به اهمیت لزوم کسب نظرات مثبت استعلام از مراجع چهارگانه حفاظتی و نظارتی در تعیین تبدیل وضعیت به رسمی قطعی، بیان داشت: احراز این شرایط بر عهده نظر مساعد رییس کل دادگستری استان محل خدمت کارکنان، دادسرای انتظامی قضات، مرکز حفاظت اطلاعات قوه قضاییه و در نهایت اداره کل آموزش قوه قضاییه بستگی دارد که بصورت توامان باید هم نظر باشند. وی افزود: بر اساس این مقرره کسب استعلام از مراجع سه گانه بر عهده اداره کل آموزش قوه قضاییه است و نظر این اداره کل با انجام مصاحبه علمی شرکت کنندگان تکمیل می گردد. جوهری اظهار داشت: شرکت کنندگانی که در اختیار علمی با نظر اساتید مصاحبه کننده مردود تشخیص داده شوند و ضعیف باشند، می بایست بصورت خودخوان یا تجدید دوره (با گذراندن دوره آموزشی کوتاه مدت متناسب با نیاز آموزشی که حداکثر سه ماه به طول می انجامد) معرفی و مجدداً دعوت به مصاحبه می شوند. شایان ذکر است، قضاتی که با دریافت ابلاغ به مدت سه سال بصورت آزمایشی (رسمی-آزمایشی) مشغول به فعالیت شده اند، با پایش و نظارت عملکرد و همچنین احراز شرایط مورد نیاز به وضعیت رسمی قطعی تبدیل می شوند. تصویب هر گونه پست جدید و نقل و انتقالات قضات در کمیسیون نقل و انتقالات قضات منوط به تبدیل وضعیت قضات آزمایشی به رسمی قطعی می باشد.

جزئیات معامله بایدن با عربستان

پنج‌شنبه مشاور امنیت ملی آمریکا مذاکراتی با ولیعهد عربستان در شهر جده داشت که به این مذاکرات به عنوان بخشی از یک طرح مهم برای یک موفقیت دیپلماتیک در منطقه نگاه می‌شود. به گزارش زمان به نقل ازایسنا، کاخ سفید اعلام کرد، هدف از مذاکرات روز پنج‌شنبه جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی آمریکا با محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان در جده دستیابی به یک چشم انداز و دیدگاه مشترک برای ایجاد صلح، امنیت و ثبات بیشتری در خاورمیانه است. توماس فریدمن، روزنامه نگار مشهور آمریکایی در مقاله‌ای با عنوان «جو بایدن به فکر معامله بزرگی در خاورمیانه است» در روزنامه نیویورک تایمز نوشت: تصویب اصلاحات قضایی در کنست به رغم خواسته‌های صدها هزار اسرائیلی برای لغو آن و ادامه اعتراضات گسترده به نظر می‌رسد یک شکست محسوب می‌شود؛ اما به طور کامل ناامید کننده نیست چرا که مذاکرات کنونی میان آمریکا و عربستان کمکی برای اسرائیل خواهد بود. زمانی که با جو بایدن در کاخ سفید دیدار کردم از وی خواستم بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل را به توقف طرح اصلاحات قضایی ترغیب کند؛ اما این همه چیزی نبود که درباره آن صحبت کردیم. بایدن درحال بررسی طرح معاهده امنیتی آمریکا با عربستان است که بر اساس آن عربستان با اسرائیل به شرط ارائه امتیازهایی به فلسطینی‌ها که امکان تشکیل کشور فلسطین را برای آنها حفظ کند، سازش می‌کند. بعد از چند روز مذاکرات عمیق میان بایدن و جیک سالیوان و آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا و برت مک‌گورگ، مشاور کاخ سفید در امور خاورمیانه، بایدن، سالیوان و مک‌گورگ را به عربستان فرستاد. آنها پنج‌شنبه برای رسیدن به نوعی تفاهم آمریکایی-عربستانی- اسرائیلی-فلسطینی وارد عربستان شدند. توماس فریدمن گفت: جو بایدن هنوز در این مورد تصمیم قطعی نگرفته است؛ اما با سفر تیم جو برای مذاکره با ولیعهد عربستان و اطلاع یافتن از معامله‌ای که وی خواهان آن است، موافقت کرد. حتی اگر بایدن تصمیم بگیرد مسیر درست را برود این معامله زمانی طولانی می‌طلبد و دشوار و پیچیده است؛ اما مذاکرات درباره دو مساله است؛ مساله اول معاهده امنیتی آمریکا و عربستان است که منجر به عادی سازی روابط میان اسرائیل و عربستان و کاهش روابط عربستان و چین می‌شود و به منزله تغییر قواعد بازی در خاورمیانه خواهد بود. این معاهده بزرگتر از معاهده کمپ دیوید بین مصر و اسرائیل خواهد بود. به این دلیل که صلح بین اسرائیل و عربستان منجر به صلح میان اسرائیل و تمام جهان اسلام از جمله کشورهایی مثل اندونزی و پاکستان خواهد شد و این یک میراث دیپلماتیک مهم برای بایدن خواهد بود. مساله دوم درباره ائتلاف امنیتی آمریکا با عربستان به شرط عادی سازی روابط با اسرائیل و ارائه امتیازهای واقعی به فلسطینی‌ها است.ائتلاف بنیامین نتانیاهو مجبور است به این سوال جواب بدهد: الحاق کرانه باختری را می‌خواهید یا صلح با عربستان و جهان اسلام ؟! این دو مساله را نمی‌توانید با هم داشته باشید. کدام یک را انتخاب می‌کنید؟ توماس فریدمن گفت که دوست دارد بتسلئیل اسموتریچ، وزیر دارایی رژیم صهیونیستی را در تلویزیون مشاهده کند در حالی که برای اسرائیلی‌ها توضیح می‌دهد که الحاق کرانه باختری با سه میلیون فلسطینی برای ابد مهم‌تر از عادی‌سازی روابط با عربستان و جهان اسلامی است. این نویسنده معتقد است که صلح عربستان و رژیم صهیونیستی موجب کاهش انزجار و نفرت میان مسلمانان و یهودیان می‌شود. قبل از اینکه ائتلاف نتانیاهو بین الحاق یا عادی‌سازی روابط یکی را انتخاب کند مسائل زیادی وجود دارد که باید به آن‌ها پرداخته شود. سالیوان برای گردش در ریاض نیست. عربستانی‌ها از آمریکا سه چیز را می‌خواهند؛ اول معاهده دفاعی مشترک مثل ناتو که براساس آن در صورتی که عربستان در معرض حمله قرار بگیرد باید آمریکا فورا از عربستان دفاع کند. دوم دستیابی به یک برنامه هسته‌ای با نظارت آمریکا و سوم دستیابی به توانایی خریدن سلاح پیشرفته. از جمله مسائلی که آمریکا خواهان آن است توقف جنگ در یمن و بسته کمک‌های عربستان به فلسطینی‌ها در کرانه باختری و پایان دادن به روابط عربستان و چین است. آمریکا از گزارش‌هایی که سال میلادی گذشته درباره قبول ارز چین به جای دلار آمریکا در معاملات نفت از سوی عربستان منتشر شد، راضی نیست. این مساله با گذشت زمان و به دلیل نفوذ اقتصادی چین تأثیر زیادی بر دلار آمریکا دارد. از نظر آمریکا باید این مساله لغو شود. همچنین عربستان باید تعاملات خود را با شرکت تکنولوژی چینی هواوی پایان دهد. اگر این اتفاق بیفتد این اولین باری است که آمریکا معاهده دفاعی مشترک را با یک کشور غیر دموکراتیک امضا می‌کند؛ اما مهم‌ترین مساله‌ای که عربستان از رژیم صهیونیستی می‌خواهد حفظ امکان اجرای راهکار تشکیل دو دولت است. همچنین امارات خواهان توقف الحاق شده است.توماس فریدمن گفت: عربستان توجه خاصی به فلسطینی‌ها ندارد یا شناخت زیادی از جزئیات این روند مسالمت آمیز ندارد. اگر بایدن توافقی را امضا کند که شامل فلسطینی‌ها نباشد این یک هدیه ژئوسیاسی مجانی به نتانیاهو است.این نویسنده معتقد است که بایدن این کار را نمی‌کند چرا که انقلابی را در داخل حزب ترقی‌خواه ایجاد کرده و تصویب این معامله در کنگره را پیچیده می‌کند. کریس وان هولن، سناتور دموکرات آمریکایی گفت: برای بایدن تبلیغ چنین توافقی در کنگره دشوار خواهد بود. مساله اصلی که دموکرات‌ها خواهان آن هستند این است که این پیشنهاد شامل بندهای واضح و قابل اجرایی باشد که راهکار تشکیل دو دولت را حفظ کند و با خواسته‌های جو بایدن که می‌خواهد فلسطینی‌ها و اسرائیلی‌ها از آزادی و حقوق مساوی برخوردار باشند، همسو باشد. این مسائل برای صلح دائم در خاورمیانه مهم است. فریدمن معتقد است کمترین چیزی که عربستانی‌ها و آمریکایی‌ها از نتانیاهو در ازای یک هدیه بزرگ برای عادی‌سازی روابط با یک کشور عربی مسلمان می‌خواهند، چهار مساله است: عدم الحاق کرانه باختری، عدم گسترش شهرک سازی در کرانه باختری در خارج از شهرک‌های موجود، عدم مشروعیت بخشی به کانون‌های شهرک سازی و انتقال مناطق فلسطینی در مناطق «ج» به مناطق «الف» و «ب» و قرار دادن آن تحت کنترل تشکیلات خودگردان بر اساس شروط توافق اسلو. تشکیلات خودگردان نیز باید توافق عادی‌سازی روابط میان عربستان و اسرائیل را تایید کند. فریدمن گفت: تشکیلات خودگردان فلسطین در وضعیتی نیست که در حال حاضر وارد مذاکرات صلح شود؛ اما دولت افراطی‌ها در اسرائیل برای دستیابی به مقدار بیشتری از مناطق کرانه باختری تلاش می‌کند و نیاز شدیدی به توقف فوری این مساله وجود دارد. مذاکرات طولانی خواهد بود و احتمالا چند ماه مذاکره بین آمریکایی‌ها، عربستانی‌ها، اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها طول بکشد. اگر بایدن تصمیم بگیرد این معامله را مطرح کند به نفع آمریکا، اسرائیل و عربستان خواهد بود و امید فلسطینی‌ها به راهکار تشکیل دو دولت را از بین خواهد برد. این یک مساله بسیار بزرگ است.

مانعی برای عضویت ایران در «بریکس» وجود ندارد

معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه گفت: مانعی برای عضویت ایران در گروه اقتصادی «بریکس» وجود نداشته و روند درخواست ایران مبنی بر عضویت در این گروه حرکت رو به جلویی دارد.

به گزارش زمان به نقل از مهر، مهدی صفری، معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه ایران در گفتوگوی رادیویی درباره درخواست ایران مبنی بر عضویت در گروه قدرت‌های اقتصادی در حال ظهور «بریکس» اظهار کرد: تلاش می‌کنیم اعضای این گروه که متشکل از کشورهای (برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی) هستند؛ عضویت ایران را بپذیرند وی افزود: وزیر امور خارجه و دبیر شورای امنیت کشور در در جلسات اخیر گروه بریکس حضور داشتند و در آینده نیز رئیس جمهور کشورمان در این جلسه حضور خواهد داشت. صفری با تاکید بر اینکه بریکس» گروهی اقتصادی است؛ تصریح کرد: کاملاً اقتصادی است. جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های مختلف صاحب قدرت و انرژی است و با کشورهای عضو این گروه از جمله چین، روسیه و هند ارتباط اقتصادی خوبی دارد و به دنبال گسترش روابط اقتصادی با سایر اعضای این گروه از جمله برزیل و آفریقای جنوبی است. معاون دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه ایران تاکید کرد: نکته اساسی این است که معیارهای عضوگیری این گروه اقتصادی هنوز مشخص نشده است؛ ارتباطات اقتصادی فعلی ایران با کشورهای عضو بریکس، می‌تواند در تأیید عضویت ایران در این گروه اثر مثبتی داشته باشد. این مقام مسؤول تصریح کرد: سال گذشته ارتباطات تجاری ایران با کشور برزیل معادل ۶ میلیارد دلار بود و این میزان ارتباطات تجاری رو به افزایش است.صفری افزود: علاوه بر ایران کشورهای متعددی تقاضای عضویت در گروه اقتصادی بریکس را دارند؛ ولی از بین این کشورها تنها ایران است که در شرایط فعلی، ارتباط تجاری خوبی با اعضای این گروه دارد ضمن اینکه طی سال‌های گذشته از ایران برای حضور در تمام اجلاس‌ها دعوت شده است.

سرمقاله

هوش مصنوعی چگونه سیاست جهان را دگرگون می‌کند؟

حسین مهدی‌تبار

هوش مصنوعی باعث جنگ‌های ویران‌گر می‌شود یا صلح را افزایش می‌دهد؟ مطرح‌شدن بیشتر هوش مصنوعی به‌ویژه با انتشار نسخه عمومی چت جی‌پی‌تی (Chat-GPT) پرسش‌هایی در مورد آینده این فناوری نو ایجاد کرده است.

از آن‌جایی که این اختراع جدید بشر، توانسته فعالیت‌های زیادی از محاسبات کوانتومی گرفته تا تحلیل‌های تاریخی را ارائه دهد، بسیاری از کارشناسان نقش این فناوری در آینده سیاست بین‌الملل را مورد بررسی قرار داده‌اند. پژوهشگران به دولت‌ها هشدار می‌دهند باید توجه بیشتری نسبت به آثار احتمالی هوش مصنوعی داشته باشند. این گزارش تلاش می‌کند با بررسی دیدگاه کارشناسان، نقش‌های احتمالی هوش مصنوعی در آینده جهان را با پاسخ به پرسش ابتدای این گزارش، توضیح دهد؛ از جمله کسانی که بارها نسبت به ماهیت خطرناک توسعه هوش مصنوعی هشدار داده‌اند؛ «هنری کسینجر» وزیر خارجه اسبق آمریکا و استاد رئالیست رشته روابط بین‌الملل است. به عقیده او، توسعه پر شتاب هوش مصنوعی در سایه احتمال جنگ مستقیم چین و آمریکا، ممکن است وضعیتی ایجاد کند که برای هیچکس قابل تصور نباشد. به گزارش واشنگتن پست، کسینجر که بیشتر عمر خود را صرف مطالعه خطرات گسترش تسلیحات اتمی کرده بود، حالا نگران توسعه هوش مصنوعی است که به نظرش می‌تواند ویران‌کننده‌تر از بزرگترین بمب باشد. از نظر او، هوش مصنوعی امکانات بیشتری نسبت به تسلیحات اتمی برای ایجاد بحران دارد زیرا هوش مصنوعی اهداف مورد نظرش را انتخاب کرده و مطابق تصمیم‌های خود عمل می‌کند. ویرانی ناشی از استفاده از تسلیحات اتمی واضح است؛ اما هیچکس نمی‌داند هوش مصنوعی چگونه عمل خواهد کرد. به اعتقاد کسینجر، ما توسط ماشین‌هایی محاصره خواهیم شد که نمی‌دانیم چه تصمیم‌هایی می‌گیرند؛ برنامه‌ها و اقداماتی که مشابه تصمیم‌های انسانی نیستند و آثار متفاوتی دارند. او در سخنرانی‌هایش از مقام‌های ایالات متحده و چین درخواست کرده، پیش از آن‌که دیر شود به فکر اعمال محدودیت بر توسعه هوش مصنوعی باشند. با این حال، بنظر می‌رسد رویه رفتاری دولت‌ها بر خلاف این توصیه در حال شکل‌گیری است. منافع ناشی از توسعه هوش مصنوعی که می‌تواند به افزایش چشمگیر قدرت دولت‌ها منجر شود، آن‌ها را به یک مسابقه تسلیحاتی دیجیتال کشانده است. در همین رابطه، وبسایت آمریکایی «فارن افرز» در گزارشی این مساله را مورد بررسی قرار داده که مسابقه تسلیحاتی بر سر هوش مصنوعی در حال افزایش است. براساس این گزارش «چین در سال ۲۰۱۷ از هدف خود برای رهبری جهانی در هوش مصنوعی تا سال ۲۰۳۰ گفت. کاخ سفید نیز در سال ۲۰۱۹ از ابتکار هوش مصنوعی آمریکایی و وزارت دفاع آمریکا نیز از استراتژی هوش مصنوعی رونمایی کرد.» این مسائل نشاندهنده شکل‌گیری روبه‌هایی هستند که مشابه آن در زمان مسابقه فضایی ایالات متحده و شوروی دیده شده بود. با این حال برخلاف مسابقه فضایی، رقابت بر سر هوش مصنوعی خطرناک است. توسعه فضایی، جدا از این‌که چه کسی در آن پیروز شد به نفع همه بشریت تمام‌شده است. اما در مورد هوش مصنوعی، کشورها در حال رقابت بر سر چیزی هستند که هنوز روشن نیست چه آینده‌ای می‌تواند برای انسان رقم بزند.

«علی رحیمی» یکی از محققان هوش مصنوعی گوگل گفته، همان‌گونه که دانشمندان قرون وسطی تکنیک‌های شیشه‌سازی را آموختند اما فیزیک و شیمی پشت آن‌را درک نمی‌کردند، متخصصان هوش مصنوعی نیز به نتایج قدرتمندی می‌رسند اما نمی‌توانند علم اساسی پشت آن را توضیح دهند. در واقع، محققان ممکن است نتوانند توضیح دهند رفتارهای ماشین‌های مبتنی بر یادگیری عمیق (انواعی از هوش مصنوعی) چرا انجام می‌شود. این مساله وقتی مهم خواهد بود که بدانیم پیش از این، بارها عملکرد سیستم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی حادثه‌ساز بوده است. برای مثال در برخی موارد اتومبیل‌های خودران، بدون هشدار، به موانع بتنی یا خودروهای پارک شده برخورد کرده‌اند. ماهیت هک‌پذیر این سیستم‌ها خطرات آن‌ها را به عنوان سیستم‌های خود ویرانگر افزایش می‌دهد. در واقع به گزاره فارن افرز «سیستم‌های هوش مصنوعی در لحظاتی ممکن است از یک فوق هوشمند به یک ابر احمق تبدیل شوند.»بنابراین چنانچه گفته شد، دولت‌ها در حال توسعه سریع سیستم‌هایی هستند که پیامدهای آن‌را نمی‌شناسند. البته، این طبیعت یک مسابقه تسلیحاتی است که در آن دولت‌ها فقط به پیشی‌گرفتن از رقبا فکر می‌کنند؛ مشابه حالتی که در آن شوروی و ایالات متحده بدون توجه به بحران های احتمالی ناشی از گسترش تسلیحات اتمی آن را به یک مسابقه تسلیحاتی تبدیل کرده بودند. البته مسابقه بر سر پیروزی در توسعه هوش مصنوعی در آمریکا و چین منحصر نخواهد بود. چنانچه ولادیمیر پوتین در سال ۲۰۱۷ گفته بود «ملتی که در توسعه هوش مصنوعی پیشرو باشد، حاکم جهان خواهد شد.»هوش مصنوعی احتمالا دنیای جنگ‌ها را متحول خواهد کرد. در نتیجه این رویکرد ممکن است نه تنها قدرت دولت‌های پیشرو بیشتر شود، نقش و قدرت دولت‌های ضعیف‌تر با تغییرات جدیدی مواجه شود. فارن پالیسی با گزارشی که به‌تازگی در مورد نظم دیجیتالی جهان منتشر کرد مدعی شده، اگر قدرت آینده جهان نه چین و نه هیچ کشور دیگری، بلکه شرکت‌های دیجیتالی هستند. این شرکت‌ها در اختیار داشتن کنترل توسعه هوش مصنوعی احتمالا نقش بیشتری در مدیریت جهانی ایفا می‌کنند. نشریه فارن پالیسی در گزارشی با عنوان «هوش مصنوعی چگونه می‌تواند دیپلماسی را متحول کند» به مواردی اشاره کرده که در آن هوش مصنوعی در خدمت دیپلماسی خواهد بود. به عقیده نویسنده این گزارش، اگرچه دیپلماسی همچنان یک هنر انسانی باقی می‌ماند اما تکیه آن به علم و تکنولوژی بیشتر خواهد شد. این‌که در نهایت، هوش مصنوعی به صلح بیشتر کمک می‌کند و یا در خدمت جنگ خواهد بود پرسش اساسی پژوهشگرانی است که رابطه هوش مصنوعی و سیاست بین‌الملل را بررسی می‌کنند.دستهای از اندیشمندان، آن‌چه هوش مصنوعی در آینده جهان ایجاد می‌کند را وابسته به رویکرد و نگرش انسان‌ها می‌دانند. برای مثال افرادی که معتقدند انسان ذاتا به دنبال منازعه است طبیعتا وجود هوش مصنوعی را در خدمت منازعه‌های بیشتر فرض می‌کنند.در مقابل گروهی دیگر که انسان را صلح‌طلب می‌شناسند، معتقد به خدمت هوش مصنوعی به صلح هستند؛ با این حال گروهی دیگر، هوش مصنوعی را فقط ابزاری در خدمت انسان می‌دانند که می‌تواند روش‌های تعاملات انسانی را متحول کند.بر این اساس، هوش مصنوعی با ارائه راهکارهایی برای شفافیت روابط بین‌الملل، ارائه مکانیسم‌های گفت‌وگوی بهتر و ایجاد شرایطی برای تضمین تعهدهای طرفین، دولت‌ها را به طور خودکار به سمت صلح بیشتر می‌کشاند. از طرفی، اگرچه وجود هوش مصنوعی جنگ‌ها را ویران‌کننده‌تر می‌کند، ممکن است این فناوری با کاهش خطای محاسباتی رهبران از شروع جنگ جلوگیری کند. در نتیجه رقابت بر سر توسعه هوش مصنوعی لزوما ماهیتی خطرناک ندارد.

«کای فوی لی» متخصص تایوانی هوش مصنوعی در کتابش با عنوان «ابر قدرت‌های هوش مصنوعی» گفته، مردم باید رقابت بر سر هوش مصنوعی را مانند صادرات نخستین ماشین بخار ببینند، نه مسابقه تسلیحاتی جهانی. به هر حال، دقیق‌ترین تحلیل‌ها در مورد آینده آثار هوش مصنوعی، تحلیل‌هایی مبتنی بر ابهام است. هنوز برای هیچ‌کس روشن نیست که توسعه و پیشرفت هوش مصنوعی در نهایت به نفع جهان است یا به ضرر آن.

Alborz.payam@gmail.com